

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

Analýza trhu chmele v ČR

Bc. Kateřina Škvarová

© 2015 ČZU v Praze

SOUHRN

Chmel je vedle své nepopíratelné hodnoty a významného účelu zajímavý také tím, že žádný rok není stejný a situace v oboru se velmi rychle mění. Žatecký chmel si v těchto situacích dokázal zachovat svoji pozici a pivovary, které chtějí vařit pivo s příjemnou hořkostí a vynikající chutí jistě i nadále tento produkt ocení a zachovají mu věrnost. Opatření vedoucí k stabilním a k rostoucím hektarovým výnosům lze ovlivnit efektivní aplikací závlah, zejména v době sucha, chmelovou přestavbou ve prospěch nových odrůd, dostatečnou aplikací hnojiv a vhodnou a včasnou aplikací ochranných prostředků. Největší podíl na produkci chmele má odrůda Žatecký poloraný červeňák, jehož výnosy se zvyšují díky dodržování technologických postupů a mají významný podíl na zvyšování produkce. Poptávka po kvalitní české produkci certifikovaného jakostního aromatického žateckého chmele nadále roste a bude mít význam pro růst zemědělské produkce v regionu. Důležitá opatření jsou sběr a důkladné vyhodnocování základních informací, kontrola technologie pěstování a zpracování chmele pro zvýšení kvality rozhodovacího procesu, tak aby se chmel stal opět zeleným zlatem a vývoz uspokojoval světovou, evropskou i domácí poptávku.

Klíčová slova: dovoz, vývoz, spotřeba, produkce, region, cena, HDP, lineární regresní model

CÍL PRÁCE

Cílem práce je určení a kvantifikace ekonomických faktorů, které působí na produkci chmele v daných regionech na trhu v České republice. Analyzovat odvětví chmele v České republice, nalézt ohrožení a příležitosti českého chmelařství a možnosti zlepšení činnosti firem, které podnikají v oblasti pěstování a prodeje chmele, což zlepší průnik na nové a trhy a bilanci mezi vývozem a dovozem.

METODIKA

V první teoretické části práce bude využito analýzy dokumentů, metod kompilace a komparace již publikovaných vědeckých prací. Ve vlastní práci bude provedena analýza časových řad vybraných ekonomických ukazatelů a s využitím regresní a korelační analýzy budou určeny dopady na trhu chmelem včetně změn ve výkonnosti ekonomiky daného regionu.

K českému zemědělství patří české chmelařství s dlouholetou tradicí pěstování chmele. Spolu s Německem patří Česká republika mezi největší producenty jemného aromatického chmele na světě. Hlavními odběrateli českého chmele jsou zahraniční firmy z Japonska, Číny, Německa přičemž vzrůstá zájem i tuzemských pivovarů. Čeští pěstitelé v roce 2013 sklidili celkem 5 330 tun chmele, asi o 1 000 tun více než v roce 2012. Průměrný výnos v tomto roce činil 1,23 tuny z hektaru, v roce 2012 byl 0,99 tuny z hektaru. Nejvíce chmele bylo vypěstováno v Žatecké chmelařské oblasti, a to 3 985 tun, což je zhruba o 700 tun více než v předcházejícím roce. Zvyšuje se, díky podpoře ministerstva zemědělství zájem o certifikovanou sadbu. Do dalšího období lze očekávat vysoké procento obnovy porostů. To považují za velmi efektivní investici státu se zásadním dopadem na vývoj chmelařského oboru v České republice. Odrazí se to i na rozvoji nejen žateckého regionu, ale i Ústeckého kraje. Pouze pěstitel, který dosáhne vyšších hektarových výnosů při nízkých nákladech na jednotku produkce, se udrží na trhu s chmelem. Neustále se proto hledají cesty ke zvýšení intenzity výroby (obnova chmelnic, prodlužování životnosti), realizaci úspor nákladů (hnojení, ochrana proti škůdcům), výkonnými odrůdami a sadbou (ozdravovací proces), snížením pracnosti při pěstování a sklizni chmele. Vzhledem k tomu, že cca 80 % chmele z České republiky je vyváženo má vývoj kurzu na ekonomiku českého chmelařství zásadní dopad. Důraz se musí položit na kvalitu chmele a jeho originalitu. Z důvodu neustálého tlaku na snižování cen chmele bez ohledu na odrůdy je nutné zvyšovat kvalitu českého chmele a udržovat kvalitní vztahy s obchodními partnery a v neposlední řadě také podporovat publicitu českého chmele a chmelařství. Důležité je zvyšovat produkci zejména šlechtěním nových odrůd a péči věnovat těm stávajícím. Jen vysoce odolné odrůdy se správnou aromatickou kvalitou (hořkostí apod.), se kterými je dosahováno vysokých výnosů na hektar, jsou středem zájmu pěstitelů v našem regionu žatecké oblasti. Je-li i příznivý proexportní kurz koruny a produkcí naši pěstitelé dokážou uspokojit světové trhy, vzroste i podíl zemědělské produkce na zvyšování hrubého domácího produktu, ale i hrubý domácí produkt Ústeckého kraje, což se odrazí i v rozvoji našeho regionu v budoucích letech.

Seznam vybrané použité literatury

1. ARLT, Josef, ARLTOVÁ, Markéta.: Ekonomické časové řady. Praha: Professional Publishing, 1. vydání, 2009, 290 s., ISBN 978-80-86946-85-6
3. HINDLS, Richard.: Statistika pro ekonomy. Praha: Professional Publishing, 8. vydání, 2007, 415 s., ISBN 978-80-86946-43-6
6. MAREK, Luboš a kol.: Statistika pro ekonomy aplikace. Praha: Professional Publishing, 2. vydání, 2007, 485 s., ISBN 978-80-86946-40-5
7. SAMUELSON, Paul A., NORDHAUS William D.: Ekonomie. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1. vydání 1991, 1011 s., ISBN 80-205-0192-4

Internetové zdroje

9. The impact of climate change on the yield and quality of Saaz hops in the Czech Republic [online] [cit. 2014-07-01]. Dostupné z:
<<http://www.sciencedirect.com.infozdroje.czu.cz/science/article/pii/S0168192309000392>>
12. How to grow hops [online] [cit. 2014-07-01]. Dostupné z:
<http://scholar.google.cz/scholar?start=200&q=production+hops&hl=cs&as_sdt=0,5>
<[https://www.cog.ca/uploads/TCOG_Articles/How to Grow Hops.PDF](https://www.cog.ca/uploads/TCOG_Articles/How_to_Grow_Hops.PDF)>
13. Basic characteristics of hop production [online] [cit. 2014-07-01]. Dostupné z:
<<http://web.b.ebscohost.com.infozdroje.czu.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=4&sid=745e196b-c6a5-4091-8bc7-5261a3b67b2d%40sessionmgr111&hid=108>>
16. Český chmel 2012 [online] [cit. 2014-05-24]. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/file/181166/Cesky_chmel_2012_web.pdf>
20. Český chmel 2011 [online] [cit. 2014-07-01]. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/file/135892/Cesky_chmel_2011_print.pdf>
21. Situační a výhledová zpráva 2013 [online] [cit. 2014-10-25]. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/file/283356/SVZ_Chmel_a_pivo_12_2013.pdf>